

La biblioteca pública: defensora dels drets dels lectors

Dídac Martínez

Bibliotecari de la UPC

Que és la biblioteca pública?

"La biblioteca pública és un centre d'informació que **facilita als usuaris** tot tipus de **dades i coneixements**"

UNESCO/ Manifest sobre la Biblioteca Pública 1994

La llibertat, el progrés i el desenvolupament de la societat i dels individus són valors humans fonamentals. Aquests només s'aconseguiran mitjançant la capacitat de **ciutadans ben informats** per exercir els seus drets democràtics i tenir un paper actiu en la societat.

La participació constructiva i el **desenvolupament de la democràcia depenen** tant de la formació completa com de **l'accés lliure** i sense límits **al coneixement**, al pensament, a la cultura i a la informació.

La biblioteca pública, l'accés local cap al coneixement, **proporciona les condicions bàsiques per aprendre al llarg dels anys**, per decidir lliurement i per al desenvolupament cultural de l'individu i dels col·lectius. Aquest Manifest declara que la UNESCO creu en la biblioteca pública com a **força viva** per a **l'educació, la cultura i la informació**, i com a **agent essencial** per aconseguir la **pau i el benestar** espiritual a través del pensament d'homes i dones.

Els serveis de la biblioteca pública es fonamenten en la **igualtat d'accés per a tothom**, sense tenir en compte l'edat, la raça, el sexe, la religió, la nacionalitat o la classe social.

Cal oferir serveis i materials específics a aquells usuaris que, per alguna raó, no poden utilitzar els serveis i materials habituals, com és el cas de **minories lingüístiques, persones amb discapacitats o gent hospitalitzada o empresonada**.

Tots les grups d'edat han de trobar **material adequat** a les seves necessitats. Els fons i els serveis han d'incloure **tot tipus de suports** adients, tant en **tecnologia moderna** com en **material tradicional**. Són fonamentals l'alta **qualitat** i l'**adequació a les necessitats** els condicionaments locals.

El fons ha de reflectir les **tendències actuals** i l'evolució de la societat com també la **memòria** de l'esforç i la imaginació de la humanitat.

Els fons i els serveis no haurien d'estar sotmesos a cap forma de **censura ideològica, política o religiosa**, ni tampoc a pressions **comercials**.

Missions de la Biblioteca Pública.

- 1)** Crear i fomentar els **hàbits de lectura** en nens i nenes des dels primers anys
- 2)** Donar suport tant a la **formació individual** i la formació autodidacta com a la **formació acadèmica** en tots els nivells
- 3)** Donar oportunitats per al **desenvolupament personal** i creatiu
- 4)** Estimular la **imaginació i la creativitat** dels nens i les nenes i dels joves

5) Fomentar el **coneixement del llegat cultural**, la valoració de les arts, els descobriments científics i les innovacions;

6) Facilitar l'accés a les **expressions culturals de totes** les manifestacions artístiques

7) Encoratjar el **diàleg intercultural** i afavorir la **diversitat cultural**

8) Donar suport a la **tradició oral**

9) Garantir l'**accés** dels ciutadans a tota mena d'**informació de la comunitat**

10) Proveir **serveis informatius** adients a les **empreses**, a les **associacions** i als grups d'interès d'àmbit local

11) Facilitar **l'aprenentatge en l'ús** de la informació i dels **mitjans informàtics** per accedir-hi

12) Potenciar i participar en les activitats i els programes d'**alfabetització** per a totes les edats i iniciar aquestes activitats quan sigui necessari.

La biblioteca pública ha de ser, en principi, **gratuïta**. La biblioteca pública és responsabilitat de les **administracions local i nacional**. Ha de tenir el suport d'una **legislació específica** i ha de ser **finançada** pels governs nacionals i locals. Cal que sigui un **component essencial** de qualsevol estratègia a llarg termini per a la **cultura, la provisió d'informació, l'alfabetització i l'educació**.

Per **assegurar** la coordinació i la cooperació entre biblioteques a escala nacional, la legislació i els plans estratègics han de definir i promoure, també, una **xarxa bibliotecària** nacional basada en **estàndards de servei** acordats.

La xarxa de biblioteca pública ha de ser dissenyada en relació amb les biblioteques **nacionals**, regionals, d'**investigació** i especialitzades, com també amb les biblioteques **escolars**, d'institut i universitàries.

**Està en perill la biblioteca
pública?**

Si

Crisi de l'icona **llibre**

que ha fonamentat un **model cultural i educatiu**
en els darrers segles

Crisi de l'icona **Autor** individual (i romàntic)
com a **creador** i **autoritat** de nou pensament

Crisi de les **industries editorials**

basades en la **impremta, el paper i la venda** en llibreries

davant d'una nova economia basada en les **industries TIC i
d'Internet**

Crisi de les **legislacions** actuals basades en una **cultura i economia “analògica”**

Crisi **econòmica** mundial i local + crisi de les **idees i**
actuacions polítiques que afectarà
a l'estat del benestar i per tant a la **biblioteca pública**

Què hem de fer?

**Conèixer i entendre
els actuals canvis culturals, socials i polítics
derivats de la irrupció de les TIC i Internet**

**Analitzar i avançar-nos
a les necessitats d'informació
dels ciutadans i innovar i implementar nous serveis
d'informació per a tothom**

**Defensar els drets d'accés a la informació
significativa de tots els ciutadans davant
d'altres "drets i interessos particulars i
individuals"**

**Lluitar i defensar la biblioteca pública
com a equipament i servei fonamental i bàsic
per al desenvolupament de societat culta i
democràtica**

Moltes gràcies!

Dídac.Martínez@upc.edu